

ØVRE EIKER KOMMUNE AVLØP
Postboks 76
3301 HOKKSUND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anne Helene Grini, 32266869

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2023 - Øvre Eiker kommune

**Øvre Eiker kommune har alvorlige avvik fra krav i tillatelse og forurensningsregelverk i
rapporteringsåret 2023. Grunnen til dette er at kommunen ikke overholder kravet til
sekundærrensing for BOF₅ ved Hokksund avløpsrenseanlegg. Dette er et gjentakende avvik
fra tidligere år. Kommunen har også avvik fra rensekravet for fosfor i rapporteringsåret.
Videre rapporterer kommunen igjen mangelfullt på fosformengder og vannmengder i overløp
til tross for at vi har gitt tilbakemelding på at dette må rettes opp. Dette er derfor i år å anse
som et avvik.**

**Så lenge Hokksund avløpsrenseanlegg ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av
lov, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til
avløpsrenseanlegget, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen.**

**Øvre Eiker kommune skal betale et gebyr på kr 3 900 for vårt arbeid med
egenkontrollrapporten. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.**

Rapporterings skjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Øvre Eiker kommune sitt avløpsnett og Hokksund
avløpsrenseanlegg.

Øvre Eiker kommune fikk ny tillatelse til utslipp av kommunalt avløpsvann fra kommunens del av
Drammen tettbebyggelse i vårt vedtak av 21.12.2023. Det er derfor den tidligere tillatelsen datert
13.03.2002 som legges til grunn ved gjennomgang av egenkontrollrapporteringen for
rapporteringsåret 2023.

Statsforvalteren er orientert om at Øvre Eiker kommune er i prosess med å bygge nytt
avløpsrenseanlegg i Hokksund med biologisk rensetrinn og nitrogenrensetrinn.

Avløpsnett til Hokksund avløpsrenseanlegg

Øvre Eiker kommune har rapportert at avløpsnettet til Hokksund avløpsrenseanlegg har 38 installerte nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp. Kommunen har videre rapportert om 804 tilfeller med nødoverløp med snitt driftstid på 9,5 timer i 2023. Det er ikke rapportert mengden avløpsvann og fosfor som har gått i overløp på avløpsnettet i 2023. Vi forventer at kommunen måler eller beregner vannmengder og fosformengder for alle tilfeller med overløp. Vi påpekte i fjorårets tilbakemelding på egenkontrollrapporten at kommunen måtte sørge for fullstendig rapportering på alle overløp i 2023. Da kommunen igjen har mangler i rapportering for overløpsdata er dette i år å regne som et avvik.

Øvre Eiker kommune rapporterer at det er 16 360 innbyggere tilknyttet avløpsnettet. Dette er samme antall som ble rapportert i 2022. Det er ikke tilknyttet fritidsboliger til avløpsnettet. Kommunen opplyser i skjema for årsrapport at det er gitt flere byggetillatelser for boliger i 2023. Vi minner igjen om at så lenge Hokksund avløpsrenseanlegg ikke drives i tråd med tillatelse gitt i eller i medhold av lov, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrenseanlegget, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen. Kommunen kan bygge nye boliger, men disse kan altså ikke tilknyttes avløpsnettet så lenge avløpssituasjonen ikke er utbedret.

Øvre Eiker kommune opplyser at de har problemer med innlekk av fremmedvann til avløpsnettet i perioder med mye nedbør, og dette fører til overløp ved enkelte pumpestasjoner. I tillegg førte ekstremværet Hans til at flere pumpestasjoner ble tatt ut av drift i en lengre periode da elva gikk inn i stasjonene.

Hokksund avløpsrenseanlegg

Det er for 2023 rapportert at Hokksund avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 1 393 658 m³ avløpsvann og at 4 236 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Avløpsvannet i overløp utgjør 0,30 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget. Mengden avløpsvann i overløp er høyere enn i 2022, da mengden avløpsvann i overløp utgjorde 0,05 % av alt avløpsvann inn til avløpsrenseanlegget. Det er også rapportert om mer avløpsvann inn til renseanlegget i 2023 enn det som ble rapportert i 2022.

Hokksund avløpsrenseanlegg har en årsmidlet renseseffekt for fosfor på 89 %, og overholder dermed ikke kravet til renseseffekt for fosfor i tillatelsen på 93 %. Dette er et avvik. Kommunen opplyser om at dette skyldes feil på tilførselsledningen for fellingskemikalie. Dette kom i tillegg til store utfordringer med vann som følge av ekstremværet Hans.

Anlegget klarer renskravet for $KOFCR$ om minimum 75 % rensing eller utløpskonsentrasjon under 125 mg O₂/l. Avløpsrenseanlegget klarer imidlertid ikke renskravet for BOF₅ på 70 % eller maksimal utslippskonsentrasjon på 25 mg O₂/l.

Manglende oppfyllelse av sekundærrensekravet for BOF₅ er et gjentakende avvik fra 2019, 2020 og 2022. Dette er alvorlig. Øvre Eiker kommune rapporterer at anlegget i utgangspunktet er dimensjonert og konstruert for fosforfjerning og ikke sekundærrensning. Kommunen opplyser i skjema for årsrapport at ekstremværet Hans bidro til at sekundærrensekravet ikke ble overholdt.

5 av 24 prøver overholder ikke renskravet for BOF₅ om minimum 70 % rensing eller utløpskonsentrasjon under 25 mg O₂/l. Dette er flere prøver enn hva som er tillatt at ikke overholder renskravene, jf. forurensningsforskriften § 14-13. Enkeltanalysene viser videre at 4 av 5 av enkeltanalysene som ikke overholder renskravet for BOF₅, også er 100 % overskridelser. Dette betyr at konsentrasjonskravet for BOF₅ er overskredet med 100 %, samtidig som renseseffekten er

under hva som er tillatt, dvs. at konsentrasjonen i utslippet har vært over 50 mg O₂/l samtidig som renseseffekten er under 70 %. Slike 100 % overskridelser er også å regne som et avvik fra sekundærrensekravet. Vi påpeker plikten anleggseier har til å varsle Statsforvalteren dersom utslippet er overskredet med 100 % av det renseskravene sier, jf. forurensningsforskriften § 14-14.

I våre tilbakemeldinger for rapporteringsåret 2019, 2020, 2021 og 2022 pekte vi på at den rapporterte maksukebelastningen var høyere enn det dimensjonerende kapasitet for avløpsrenseanlegget er oppgitt til å være. Dimensjonerende kapasitet for Hokksund avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 16 000 pe (BOF₅). Også for 2023 ser vi at maksukebelastningen for BOF₅ er høyere enn hva anlegget er dimensjonert for. Øvre Eiker kommune har rapportert at den målte maksukebelastningen i 2023 var på 19 376 pe (BOF₅). Dette betyr at anlegget per i dag er overbelastet med organisk stoff. Siden anlegget har hatt problemer med å overholde renseskravet for BOF₅ i flere år, er det viktig at kommunen ikke tillater påslipp til avløpsrenseanlegget som gjør at kravene i utslippstillatelsen ikke kan overholdes.

Konklusjon

Hokksund avløpsrenseanlegg klarer ikke sekundærrensekravet for BOF₅ i 2023, og mottar mer organisk stoff i maksuke enn det anlegget er dimensjonert for. Det vil si at avløpsrenseanlegget i perioder er overbelastet både hydraulisk og med organisk stoff. Gjentakende brudd på tillatelse er svært alvorlig. Så lenge Hokksund avløpsrenseanlegg ikke overholder krav til utslipp, er nye tilknytninger av private abonnenter, eller avtale om økte påslipp fra bedrifter til avløpsrenseanlegget, regnet som forsettlig brudd på tillatelsen.

Øvre Eiker kommune har også mangelfull rapportering for sine overløp i 2023. Dette ble også påpekt ved fjorårets tilbakemelding på egenkontrollrapporten, og er i år å regne som et avvik. Videre overholdes ikke renseskravet for fosfor i rapporteringsåret 2023.

Utover de ovennevnte kommentarene tar vi egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2023 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

[Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Oslo og Viken](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2024. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 3 900 kroner per egenkontrollrapport. For Øvre Eiker kommune er det i dette brevet gitt tilbakemelding på 1 egenkontrollrapport. Gebyret vil derfor utgjøre kroner 3 900.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Tilbakemelding på resipientovervåking

Statsforvalteren viser til e-post fra Rambøll v/Lise Irene Karlsen datert 29.02.2024 med vedlagt årsrapport for 2023 for resipientovervåking i Drammensvassdraget ved Elvika, Bårud, Hokksund, Mjøndalen og Muusøya renseanlegg.

Rapporten bekrefter at det i 2023 ble gjennomført totalt seks prøvetakinger av resipient. Resultatene er lagt inn i Vannmiljø. Metoder og resultater presenteres på en oversiktlig måte, og det er gjort vurderinger av tilstand og påvirkning. Det er også foretatt en sammenligning med data fra tidligere år.

I henhold til overvåkingsprogrammet skal det tas prøver av begroingsalger hvert tredje år, og rapporten bekrefter at dette ble gjennomført i 2023.

Øvre Eiker kommune vurderer utarbeidelse av nytt overvåkingsprogram i tråd med ny utslippstillatelse datert 21.12.2023. For Hokksund renseanlegg gjennomføres gjeldende overvåkingsprogram etter samme opplegg som tidligere inntil videre.

Vi tar årsrapporten for resipientovervåking av Drammensvassdraget ved Elvika, Bårud, Hokksund, Mjøndalen og Muusøya renseanlegg til orientering.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Anne Helene Grini
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Øvre Eiker kommune v/ Kommunedirektør